

A 1873/vekst**Behandles i** Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Udvalget for Vækst og Udvikling i Nordens betænkning over

**Medlemsforslag
om bærekraftig nordisk gruve- og mineraldrift****Forslag**

Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden foreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

*att redogöra för hur studien Towards Sustainability in Nordic Mining' följts upp**att redogöra för status i arbetet med att etablera gemensamma nordiska riktlinjer för hållbar gruv- och mineralnäring**att redogöra för möjligheten till ökad spårkapacitet på malmbanan Kiruna-Narvik**att redogöra och värdera om förbindelsen från Kiruna via Luleå och Finland kan stärka och bidra till en grön omställning och ökade transportaktiviteter i norr**att redogöra hur urbefolkningens rättigheter tillvaratas vid mineralutvinning i de områden där urbefolkningen lever och verkar***Baggrund**

Förslaget är framtaget av Mittengruppen och blev presenterat vid utskottet för tillväxt och utveckling i Nordens möte den 29 juni 2021. I sitt förslag önskar Mittengruppen få en status över de initiativ som tagits i ministerrådet under 2010-talet på rekommendation av Nordiska rådet, kopplat till hållbar gruv- och mineralnäring.

Utskottet diskuterade Mittengruppens förslag och uttryckte oro för att arbetsinsatserna sett till rådande lägesdokumentation under de senaste åren inom hållbar gruv- och mineralnäring har utförts på en reducerad nivå eller helt har stagnerat.

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden beslutade vidare att komplettera Mittengruppens förslag genom att tillföra LKAB:s önskemål om att öka spårkapaciteten på malmbanan mellan Kiruna och Narvik samt att värdera om förbindelsen från Kiruna via Luleå och Finland kan stärka och bidra till en grön omställning och ökade transportaktiviteter i norr.

Vidare önskade man att urbefolkningens rättigheter ska belysas i förslaget då det handlar om mineralutvinning i de områden där urbefolkningen lever och verkar.

Udvalgets synpunkter

Utskottet föreslår att Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet att redogöra för hur studien [Towards Sustainability in Nordic Mining](#) följts upp samt att de redogör för status i arbetet med att etablera gemensamma nordiska riktlinjer för hållbar gruv- och mineralnäring.

Bakgrunden till förslaget är att gruvdriften genomgår en period med förnyelse och utveckling för att möta framtida utmaningar inom såväl hållbarhet som konkurrenskraft på den internationella marknaden. Detta har fått konsekvenser i den politiska debatten i de nordiska länderna när det kommer till hållbarhet.

På nationell nivå har man i exempelvis i Finland diskuterat ett nytt lagförslag inom detta område och i Norge har det varit en debatt om deponering av avfall i haven från nya gruvprojekt.

På nordisk nivå tog Mittengruppen, 2013, fram ett medlemsförslag om kriterier för hållbar nordisk gruv- och mineralnäring.

Förslaget blev godkänt och vidareutvecklat av näringsutskottet i Nordiska rådet till att omfatta en nordisk deklaration med kriterier för en hållbar gruv- och mineralnäring som ska ligga till grund för internationella avtal. Kriterierna skulle ta hänsyn till natur- och vattenkvalitet, urbefolkningens rättigheter, lokalbefolkningen och näringarna.

Förslaget blev 2014 en rekommendation till ministerrådet. I sitt svar skriver ministerrådet att de nordiska ministrarna delar synen på de gemensamma nordiska kriterierna och att facknätverket NordMin ska göra en studie kring hållbarhetskriterierna. Studien presenterades för de nordiska ministrarna 2016.

Under 2016 presenterades även studien [Towards Sustainability in Nordic Mining](#) som gav rekommendationer för bolagsstyrning, verksamhetsrätt, ekonomiska aspekter, mänskliga rättigheter samt samhälle och miljö.

2017 upphörde NordMin. Sedan dess har inga ytterligare arbeten eller uppföljningar av de två studierna rapporterats från ministerrådet till Nordiska rådets utskott för tillväxt och utveckling.

Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden beslutade att komplettera Mittengruppens förslag genom att tillföra LKAB:s önskemål om att öka spårkapaciteten på malmбанan mellan Kiruna och Narvik samt att värdera om förbindelsen från Kiruna via Luleå och Finland kan stärka och bidra till en grön omställning och ökade transportaktiviteter i norr.

Vidare ønskade man att urbefolkningens rättigheter ska belysas i förslaget då det handlar om mineralutvinning i de områden där urbefolkningen lever och verkar.

Norden den 7 september 2021

Ann-Sofie Alm (M)

Arman Teimouri (L)

Eveliina Heinäluoma (sd)

Joakim Strand (sv)

Lorena Delgado Varas (V)

Nils Aage Jegstad (H)

Orla Hav (S)

Pyry Niemi (S)

Ruth Mari Grung (A)

Solfrid Lerbrekk (SV)

Lulu Ranne (saf)

Stein Erik Lauvås (A)

Torhild Bransdal (KrF)